basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN/
NASIONALE SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN

REKENINGKUNDE V2

2021

PUNTE: 150

TYD: 2 uur

Hierdie vraestel bestaan uit 13 bladsye, 'n formuleblad en 'n 9 bladsy-antwoordeboek.

INSTRUKSIES EN INLIGTING

Lees die volgende instruksies aandagtig deur en volg dit noukeurig.

1. Beantwoord AL die vrae.
2. 'n Spesiale ANTWOORDEBOEK word verskaf waarin jy AL die vrae moet beantwoord.
3. Toon AL die bewerkings om deelpunte te verdien.
4. Jy mag 'n nieprogrammeerbare sakrekenaar gebruik.
5. Jy mag 'n donker potlood of blou/swart ink gebruik om die vrae te beantwoord.
6. Toon ALLE bewerkings tot EEN desimale punt, waar van toepassing.
7. Indien jy dit verkies, mag jy die Formuleblad met Finansiële Aanwysers wat aan die einde van hierdie vraestel aangeheg is, gebruik. Die gebruik van hierdie formuleblad is NIE verpligtend NIE.
8. Skryf netjies en leesbaar.
9. Gebruik die inligting in die tabel hieronder as 'n riglyn wanneer jy die vraestel beantwoord. Probeer om NIE daarvan af te wyk NIE.

VRAAG	ONDERWERP	PUNTE	MINUTE
1	BTW en Krediteureversoening	35	25
2	Kosteberekening	35	25
3	Begroting	45	40
4	Voorraadwaardasie	35	30
TOTAAL		**150**	**120**

VRAAG 1: BELASTING OP TOEGEVOEGDE WAARDE (BTW) EN KREDITEURE-VERSOENING (35 punte; 25 minute)

1.1 BELASTING OP TOEGEVOEGDE WAARDE (BTW)

Hilda Kruideniers is vir BTW geregistreer. Die standaard-BTW-koers is 15% en word op die meeste goedere toegepas.

GEVRA:

1.1.1 Implementering van BTW:

- Verduidelik hoekom die regering BTW in Suid-Afrika geïmplementeer het. Noem EEN punt. (2)
- Verduidelik waarom sommige produkte nulkoersprodukte is. Noem EEN punt. (2)

1.1.2 Bereken die bedrag betaalbaar aan SAID met betrekking tot BTW vir die twee maande geëindig 30 April 2021. (11)

INLIGTING:

A. Saldo op 1 April 2021 aan SAID verskuldig, R9 450

B. Transaksies vir April 2021:

	BEDRAG BTW UITGESLUIT	BTW-BEDRAG	BEDRAG BTW INGESLUIT
	R	R	R
Totale verkope	412 000	?	473 800
Aankope van handelsvoorraad	230 000	?	
Korting aan debiteure toegestaan		1 890	
Goedere deur klante teruggestuur		?	19 320
Oninbare skulde ingevorder		1 140	
Onttrekkings van handelsvoorraad deur die eienaar		1 380	

1.2 **KHAYA WINKELS**

Peter Sithole is die eienaar van Khaya Winkels. Die onderneming koop goedere by PN Verskaffers op krediet. Die onderneming het 'n rekeningstaat vir Februarie 2021 ontvang.

GEVRA:

1.2.1 **Verwys na Inligting A, B en C.**

Gebruik die tabel wat verskaf is.

Dui aan die veranderinge aan die Krediteuregrootboekrekening in die boeke van Khaya Winkels en die staat van PN Verskaffers aan om die foute en weglatings op 28 Februarie 2021 in berekening te bring.

Dui + of – vir elke bedrag aan. (12)

1.2.2 **Verwys na Inligting D.**

- Noem TWEE voordele van die gebruik van elektroniese fondsoordragte (EFO's) vir betalings aan krediteure. (2)
- Die interne ouditeur voel dat hierdie insident van bedrog nooit in hierdie onderneming moes plaasgevind het nie.
  - Verduidelik hoekom hy so voel. (2)
  - Verduidelik hoe dit verhoed kon gewees het. Noem TWEE punte. (4)

INLIGTING:

A. Krediteuregrootboek van Khaya Winkels

PN VERSKAFFERS (KG8)

DATUM		BESONDERHEDE	DEBIET	KREDIET	SALDO
			R	R	R
2021 Feb.	1	Saldo			86 900
	5	Faktuur 353		18 800	105 700
	7	Debietnota 72	600		105 100
	13	EFO 428	22 800		82 300
		Korting	1 140		81 160
	14	Faktuur A417		6 100	87 260
	16	Faktuur 390		11 800	99 060
	23	Faktuur 401		8 900	107 960
	24	EFO 676	12 000		95 960
	25	Joernaalbewys 221	2 660		93 300
	27	Faktuur 556		7 700	101 000

B. Rekeningstaat van PN Verskaffers ontvang

Khaya Winkels Rhinostraat 228					**25 Februarie 2021**
DATUM		**BESONDERHEDE**	**DEBIET**	**KREDIET**	**SALDO**
			R	**R**	**R**
2021 Feb.	1	Saldo			86 900
	5	Faktuur 353	10 800		97 700
	7	Kredietnota 109	600		98 300
	14	Kwitansie 632		22 800	75 500
	16	Faktuur 390	12 980		88 480
	23	Faktuur 401	8 900		97 380
	24	Kwitansie 961		12 000	85 380

C. Foute, weglatings en ander inligting:

(i) Faktuur 353 op 5 Februarie 2021 was korrek volgens die rekeningstaat.

(ii) PN Verskaffers het 'n fout begaan tydens die boekstawing van die goedere teruggestuur op 7 Februarie 2021.

(iii) Khaya Winkels het 'n korting met die EFO-betaling op 13 Februarie 2021 ingeskryf. PN Verskaffers het die onderneming in kennis gestel dat hulle nie vir hierdie korting kwalifiseer nie.

(iv) Faktuur A417 in die Krediteuregrootboekrekening van PN Verskaffers was vir goedere aangekoop by LM Verskaffers.

(v) Die handelskorting op Faktuur 390 is nie deur PN Verskaffers afgetrek nie.

(vi) Die boekhouer het 'n debietsaldo van die Debiteuregrootboekrekening van PN Verskaffers (Joernaalbewys 221) na hulle rekening in die Krediteuregrootboek oorgedra.

(vii) Die staat toon slegs inskrywings tot 24 Februarie 2021.

D. Tydens 'n interne oudit het die ouditeur die volgende rekening in die Krediteuregrootboek van Khaya Winkels opgemerk:

EXCESS HANDELAARS					**KG24**
DATUM		**BESONDERHEDE**	**DEBIET**	**KREDIET**	**SALDO**
2021 Feb.	20	Faktuur 11 334		R120 000	R120 000
	22	EFO	R120 000		R0

Dit het aan die lig gekom dat 'n EFO-betaling van R120 000 aan Frank Adams, die alleeneienaar van Excess Handelaars, gemaak is. Verdere ondersoek deur die interne ouditeur het onthul dat hierdie onderneming nie operasioneel is nie en dat Frank Adams 'n naasbestaande van die rekenmeester van Khaya Winkels is.

35

VRAAG 2: KOSTEBEREKENING (35 punte; 25 minute)

2.1 Kies 'n kostekategorie uit KOLOM B wat by die beskrywing in KOLOM A pas. Skryf slegs die letter (A–E) langs die vraagnommers (2.1.1 tot 2.1.3) in die ANTWOORDEBOEK neer, bv. 2.1.4 F.

KOLOM A	KOLOM B
2.1.1 Kommissie aan verkoopspersone	A fabrieksbokoste
2.1.2 Lone van fabrieksonderhoud-personeel	B administrasiekoste
2.1.3 Kantoorskryfbehoefte-uitgawes	C direkte arbeidskoste
	D direkte materiaalkoste
	E verkoop- en verspreidingskoste

(3 x 1) (3)

2.2 **MEISIES-UITRUSTERS**

Die onderneming vervaardig klereprodukte. Die eienaar is Minnie Zitha. Die inligting het betrekking op skoolrokke wat een van die produkte is wat hulle vervaardig. Rokke word volgens bestellings ontvang, vervaardig en daar is geen goedere-in-bewerking nie. Die finansiële jaar het op 30 April 2021 geëindig.

GEVRA:

2.2.1 **Verwys na Inligting D.**

Voltooi die Fabrieksbokoste-nota vir die skoolrokke. (10)

2.2.2 Bereken die totale koste van produksie van skoolrokke vervaardig. (4)

2.2.3 Minnie is bekommerd oor die vermorsing van materiaal in die kleremaakafdeling. Bereken die koste van hierdie vermorsing aan die besigheid. (5)

2.2.4 Die interne ouditeur het sy bekommernis oor die direkte arbeidskoste vir die skoolrokke uitgespreek.

- Verduidelik die probleem wat die ouditeur bekommer. Haal syfers aan. (3)
- Noem TWEE moontlike oorsake van hierdie probleem. (2)

2.2.5 Verskaf 'n berekening om te bewys dat die gelykbreekpunt vir die huidige finansiële jaar 17 000 eenhede is. (3)

2.2.6 Lewer kommentaar op die vlak van produksie bereik en die gelykbreekpunt hierbo bereken. Haal syfers aan. (2)

2.2.7 Bereken die ekstra wins wat verdien sal word as 'n addisionele 500 rokke gemaak en verkoop word. Aanvaar dat alle koste onveranderd is. (3)

INLIGTING:

A. Grondstofvoorraad (kledingstof gebruik om die rokke te maak):

Kledingstof word aan die fabriek uitgereik deur die geweegdegemiddelde-metode te gebruik.

	EENHEDE (meter)	KOSTE per meter	TOTALE KOSTE
Voorraad kledingstof op 1 Mei 2020	9 000	R14,20	R127 800
Kledingstof gedurende die jaar aangekoop	33 000	R17,00	R561 000
	42 000		**R688 800**
Kledingstof aan die fabriek uitgereik	29 000	R16,40	R475 600

B. Produksie en verkope:

- Die vervaardiging van een rok benodig 1,6 meter kledingstof.
- 17 800 rokke is gedurende die finansiële jaar gemaak en teen R75 per rok verkoop.

C. Direkte arbeidskoste vir die jaar:

	WERKERS	URE PER WERKER	TARIEF	TOTAAL
Basiese loon (gewone tyd)*	8	1 250	R25	R250 000
Totale oortyd gewerk	8	720	R45	R259 200
Totale werkgewersbydrae				R26 250
TOTAAL		1 970		**R535 450**

*Gewone tyd bestaan uit 'n 5 dag-week van 8 uur per dag. Die fabriek is vir 46 weke elke jaar in bedryf.

D. Fabrieksbokoste

Die volgende koste is geneem uit die rekords op 30 April 2021:

Fabriekshuur-uitgawe	R122 400
Water en elektrisiteit	81 600
Versekering op fabriekstoerusting	20 720
Salaris van die kleremaak-toesighouer	76 960
Afleweringsuitgawes	36 800
Lone van skoonmakers	155 760
Waardevermindering: kleremaakmasjiene	30 300
Diverse fabrieksuitgawes (kleremaakafdeling)	10 670

- Fabriekshuur word verdeel volgens vloerspasie gebruik. Die kleremaakafdeling gebruik 320 m^2 van die totale fabrieksruimte van 1 280 m^2.
- 15% van die totale water-en-elektrisiteitrekening moet aan die kleremaakafdeling toegeken word.
- Versekering op fabriekstoerusting is tot 30 Junie 2021 betaal. Kleremaaktoerusting beloop ⅓ van die totale fabriekstoerusting.
- Slegs een van die ses skoonmakers, Susan, is aan die kleremaakafdeling toegeken. Susan verdien 10% minder as die ander vyf skoonmakers.

E. Addisionele inligting met betrekking tot die kleremaakafdeling:

- Totale veranderlike koste het R1 094 700 (R61,50 per eenheid) beloop
- Vaste koste, wat uit fabrieksbokoste en administrasiekoste bestaan, was R229 500 in totaal.

35

VRAAG 3: BEGROTING **(45 punte; 40 minute)**

3.1 Voeg die betrokke bedrag/bedrae vir ELKE transaksies hieronder in die toepaslike kolomme vir die volgende Kontantbegroting- en Geprojekteerde Inkomstestaat vir Julie 2021 in.

Voorbeeld: Maandelikse telefoonkoste sal na verwagting R4 200 wees.

NR.	**KONTANTBEGROTING VIR JULIE**		**GEPROJEKTEERDE INKOMSTESTAAT VIR JULIE**	
	ONTVANGSTE	**BETALINGS**	**INKOMSTE**	**UITGAWES**
bv.		4 200		4 200

(8)

TRANSAKSIES VIR JULIE 2021:

3.1.1 'n Drie-maande-advertensiekontrak vir R6 000 sal op 1 Julie 2021 betaal word. R2 000 van hierdie bedrag het op die volgende finansiële jaar betrekking.

3.1.2 Op 1 Julie 2021 sal R45 000 in 'n vaste deposito teen 8% rente p.j. belê word. Rente word nie gekapitaliseer nie en word aan die einde van elke maand ontvang.

3.1.3 Begrote kontantverkope, R23 200 (koste van verkope; R16 000).

3.2 **ANOKHI (EDMS.) BPK.**

Die onderneming verkoop elektriese toestelle. Die finansiële jaar eindig op 30 April. Kayla Bester is die alleenaandeelhouer en HUB van die onderneming.

GEVRA:

3.2.1 Voltooi die Krediteurebetalingskedule vir die begrotingstydperk geëindig 31 Julie 2021. (9)

3.2.2 Bereken die bedrae vir **(a)** tot **(d)** in die Kontantbegroting. (16)

3.2.3 Kayla het die volgende werklike en begrote syfers vir Mei 2021 onttrek:

	BEGROOT	**WERKLIK**
Totale verkope	R882 000	R705 600
Kontant van debiteure	522 828	402 600
Advertensies	35 280	35 280
Afleweringsuitgawes (ABC Aflewerаars)	57 330	51 200

Lewer kommentaar op die:

- Doeltreffendheid van die advertensies
- Beheer oor afleweringsuitgawes

Haal syfers in ELKE geval aan. (6)

3.2.4 Kayla het besluit dat die onderneming op 1 Junie 2021 'n afleweringsvoertuig gaan aankoop.

- Noem TWEE voordele van hierdie besluit. (2)
- Behalwe vir die items in die Kontantbegroting (Inligting F) getoon, maak 'n lys van VIER ander items wat Kayla by die begroting moet insluit. (4)

INLIGTING:

A. Totale verkope:

WERKLIKE VERKOPE		BEGROTE VERKOPE	
APRIL 2021	**MEI 2021**	**JUNIE 2021**	**JULIE 2021**
R878 400	R882 000	R918 000	R936 000

B. Kredietverkope bestaan uit 60% van totale verkope.

C. Goedere word teen 'n winsopslag van 80% op kosprys verkoop.

D. Die onderneming handhaaf 'n vastevoorraad-basisvlak. Voorraad wat gedurende 'n maand verkoop word, word in dieselfde maand vervang. Die kontantaankope is 65% van totale aankope.

E. Krediteure word volgens die volgende tendens betaal:

- 40% – afbetaal in die maand van aankope om 5%-korting te verdien
- 50% – afbetaal in die maand wat op die aankopemaand volg
- 10% – afbetaal in die tweede maand na die maand van aankope

F. Uittreksel: Kontantbegroting vir die drie maande geëindig 30 Julie 2021

	MEI 2021 R	**JUNIE 2021 R**	**JULIE 2021 R**
Ontvangste			
Kontantverkope	352 800	367 200	374 400
Kontant van debiteure	522 828	535 140	548 640
Huurinkomste	15 500	15 500	**(a)**
Lening: Jane Beleggers	0	**(b)**	0
Betalings			
Kontantaankope	318 500	331 500	338 000
Betaling aan krediteure	167 020	170 660	**?**
Salarisse van verkoops-assistente	41 000	41 000	**(c)**
Direkteursgelde	**(d)**	98 880	98 880
Advertensies	35 280	36 720	37 440
Rente op lening	0	3 150	3 150
Afleweringsuitgawes (ABC Aflewerings)	57 330	59 670	0
Afleweringsvoertuigdeposito		140 000	

(a) Huurinkomste sal na verwagting vanaf 1 Julie 2021 met 9% p.j. toeneem.

(b) Die onderneming het 'n lening onderhandel wat op 1 Junie 2021 ontvang sal word. Rente teen 13,5% p.j. is aan die einde van elke maand, met aanvang van 30 Junie 2021, betaalbaar.

(c) Die onderneming het in Mei en Junie vyf verkoopsassistente op dieselfde salarisskaal in diens gehad. Drie van hulle sal in Julie 2021 'n jaarlikse bonus van 75% van hulle verdienste ontvang. 'n Deeltydse verkoopsassistent sal gedurende Julie 2021 in diens geneem word en sal 50% verdien van die maandelikse bedrag wat op die ander van toepassing is.

(d) Kayla verdien direkteursgelde van R720 000 vir die jaar. Die maatskappy het ook 'n ander direkteur, Martin, vir die hele jaar in diens geneem. Martin sal vanaf 1 Junie 2021 'n verhoging van 8% p.j. op sy direkteursgelde ontvang.

45

Kopiereg voorbehou

VRAAG 4: VOORRAADWAARDASIE (35 punte; 30 minute)

4.1 Kies die korrekte woord(e) uit dié wat tussen hakies gegee word. Skryf slegs die woord(e) langs die vraagnommers (4.1.1 tot 4.1.4) in die ANTWOORDEBOEK neer.

4.1.1 Die (spesifieke identifikasie/eerste-in-eerste-uit)-metode aanvaar dat die eindvoorraad gewaardeer word teen die mees onlangse besending aangekoop.

4.1.2 Die (periodieke/deurlopende) stelsel vereis 'n jaareind-voorraad-opname om koste van verkope te kan bereken.

4.1.3 Die (geweegdegemiddelde/eerste-in-eerste-uit)-metode is geskik vir soortgelyke goedere wat op grootmaat gekoop word.

4.1.4 Die (periodieke/deurlopende) stelsel vereis dat alle produkte by die verkooppunt geskandeer word. (4)

4.2 **GWEN BOETIEK**

Die inligting het betrekking op ALUZE-handsakke vir die finansiële jaar geëindig 28 Februarie 2021. Die onderneming gebruik die eerste-in-eerste-uit-metode om die waarde van hierdie handsakke te bepaal. Die periodieke voorraadstelsel word gebruik.

GEVRA:

4.2.1 Bereken die volgende vir die jaar geëindig 28 Februarie 2021:

- Waarde van die eindvoorraad (5)
- Koste van verkope (5)

4.2.2 **Voorraadhoudingsperiode**

- Bereken die gemiddelde voorraadhoudingsperiode (in dae). (5)
- Verduidelik of Gwen met hierdie syfer tevrede behoort te wees, of nie. Noem TWEE punte.

  LET WEL: Die gemiddelde voorraadhoudingsperiode op 29 Februarie 2020 was **52 dae**. (4)

4.3 **PROBLEEMOPLOSSING**

Verwys na Inligting D.

Gwen Boetiek verkoop ook baadjies en truie. Gwen het die inligting verskaf en benodig raad.

Identifiseer TWEE probleme in ELKE produk vir 2021. In elke geval, gee EEN stukkie raad om die probleem wat geïdentifiseer is, op te los. (12)

INLIGTING:

A. Voorraadsaldo's:

DATUM	EENHEDE	TOTALE WAARDE (vraggeld ingesluit)
1 Maart 2020	420	R68 120
28 Februarie 2021	380	**?**

B. Aankope en terugsendings vir die jaar:

DATUM	EEN-HEDE	EEN-HEIDS-KOSTE	TOTALE AANKOOP-BEDRAG	VRAG-GELD (per sak)	TOTALE KOSTE (vraggeld ingesluit)
30 Jun. 2020	500	R155	R77 500	R12	R83 500
31 Okt. 2020	750	R160	R120 000	R13	R129 750
15 Feb. 2021	320	R170	R54 400	R15	R59 200
TOTAAL	1 570				R272 450
Terugsendings	20				R3 700

C. Verkope:

Totale verkope het R393 750 (1 590 sakke) beloop.

D. Probleemoplossing:

	BAADJIES		TRUIE	
	2021	**2020**	**2021**	**2020**
Eenhede: Beginvoorraad	407	120	218	200
Eenhede: Aankope	800	800	1 800	2 200
Eenhede verkope (bruto) Alle verkope is vir kontant.	550	500	1 970	2 260
Eenhede deur klante teruggestuur	0	0	90	78
Eenhede: Eindvoorraad	615	407	138	218
Voorraadomsetsnelheid	0,9	1,9	10,6	10,4
Winsopslag-% behaal	75%	50%	25%	25%
	R	**R**	**R**	**R**
Kosprys per item	360,00	360,00	170,00	160,00
Verkoopprys	630,00	540,00	212,50	200,00
Inkomste uit verkope in die bank gedeponeer	346 500	268 920	349 500	436 400

35

TOTAAL: 150

Kopiereg voorbehou

GRAAD 12 REKENINGKUNDE-FORMULEBLAD MET FINANSIËLE AANWYSERS	
$\frac{\text{Bruto wins}}{\text{Verkope}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Bruto wins}}{\text{Koste van verkope}} \times \frac{100}{1}$
$\frac{\text{Netto wins voor belasting}}{\text{Verkope}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Netto wins na belasting}}{\text{Verkope}} \times \frac{100}{1}$
$\frac{\text{Bedryfsuitgawes}}{\text{Verkope}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Bedryfswins}}{\text{Verkope}} \times \frac{100}{1}$
Totale bates **:** Totale laste	Bedryfsbates **:** Bedryfslaste
(Bedryfsbates – Voorraad) **:** Bedryfslaste	Niebedryfslaste **:** Aandeelhouersbelang
(Handel & ander ontvangbare bedrae + Kontant & kontantekwivalente) **:** Bedryfslaste	
$\frac{\text{Gemiddelde handelsvoorraad}}{\text{Koste van verkope}} \times \frac{365}{1}$	$\frac{\text{Koste van verkope}}{\text{Gemiddelde handelsvoorraad}}$
$\frac{\text{Gemiddelde debiteure}}{\text{Kredietverkope}} \times \frac{365}{1}$	$\frac{\text{Gemiddelde krediteure}}{\text{Koste van verkope}} \times \frac{365}{1}$
$\frac{\text{Netto inkomste na belasting}}{\text{Gemiddelde aandeelhouersbelang}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Netto inkomste na belasting}}{\text{Getal uitgereikte aandele}} \times \frac{100}{1}$ (*Sien nota hieronder)
$\frac{\text{Netto inkomste voor belasting + Rente op lenings}}{\text{Gemiddelde aandeelhouersbelang + Gemiddelde niebedryfslaste}} \times \frac{100}{1}$	
$\frac{\text{Aandeelhouersbelang}}{\text{Getal uitgereikte aandele}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Dividende vir die jaar}}{\text{Getal uitgereikte aandele}} \times \frac{100}{1}$
$\frac{\text{Tussentydse dividende}}{\text{Getal uitgereikte aandele}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Finale dividende}}{\text{Getal uitgereikte aandele}} \times \frac{100}{1}$
$\frac{\text{Dividende per aandeel}}{\text{Verdienste per aandeel}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Dividende vir die jaar}}{\text{Netto inkomste na belasting}} \times \frac{100}{1}$
$\frac{\text{Totale vaste koste}}{\text{Verkoopprys per eenheid – Veranderlike koste per eenheid}}$	

LET WEL:

* In hierdie geval, indien daar gedurende 'n finansiële jaar 'n verandering in die aantal uitgereikte aandele is, word die geweegdegemiddelde-getal aandele in die praktyk gebruik.

PLAKKER

SENTRUMNOMMER

EKSAMENNOMMER

SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN/ NASIONALE SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN

REKENINGKUNDE V2

GRAAD 12

2021

SPESIALE ANTWOORDEBOEK

VRAAG	PUNTE	PARAAF	MOD.
1			
2			
3			
4			
TOTAAL			

Hierdie antwoordeboek bestaan uit 9 bladsye.

Kopiereg voorbehou

VRAAG 1

1.1 BELASTING OP TOEGEVOEGDE WAARDE (BTW)

1.1.1

Verduidelik hoekom die regering BTW in Suid-Afrika geïmplementeer het. Noem EEN punt.
Verduidelik waarom sommige produkte nulkoersprodukte is. Noem EEN punt.

2

2

1.1.2

Bereken die bedrag betaalbaar aan SAID met betrekking tot BTW vir die twee maande geëindig 30 April 2021.

BEWERKINGS	ANTWOORD

11

1.2.1 KREDITEUREVERSOENING

	Krediteuregrootboek-rekening van PN Verskaffers in die boeke van Khaya Winkels	Rekeningstaat van PN Verskaffers
Saldo	**101 000**	**85 380**
(i)		
(ii)		
(iii)		
(iv)		
(v)		
(vi)		
(vii)		

12

1.2.2 **Noem TWEE voordele van die gebruik van elektroniese fondsoordragte (EFO's) vir betalings aan krediteure.**

2

Die interne ouditeur voel dat hierdie insident van bedrog nooit in hierdie onderneming moes plaasgevind het nie.

Verduidelik hoekom hy so voel.

2

Verduidelik hoe dit verhoed kon gewees het. Noem TWEE punte.

4

TOTALE PUNTE
35

VRAAG 2

2.1

2.1.1	
2.1.2	
2.1.3	

3

2.2 MEISIES-UITRUSTERS

2.2.1 FABRIEKSBOKOSTE-NOTA

Salaris van kleremaak-toesighouer	76 960
Waardevermindering op masjiene	30 300
Diverse fabrieksuitgawes	10 670
TOTAAL	

10

2.2.2

Bereken die totale koste van produksie van skoolrokke vervaardig.	
BEWERKINGS	**ANTWOORD**

4

2.2.3

Minnie is bekommerd oor die vermorsing van materiaal in die kleremaakafdeling. Bereken die koste van hierdie vermorsing aan die besigheid.	
BEWERKINGS	**ANTWOORD**

5

2.2.4 Die interne ouditeur het sy bekommernis oor die direkte arbeidskoste vir die skoolrokke uitgespreek.

Verduidelik die probleem wat die ouditeur bekommer. Haal syfers aan.

	3

Noem TWEE moontlike oorsake van hierdie probleem.

	2

2.2.5

Verskaf 'n berekening om te bewys dat die gelykbreekpunt vir die huidige finansiële jaar 17 000 eenhede is.

	3

2.2.6

Lewer kommentaar op die vlak van produksie bereik en die gelykbreekpunt hierbo bereken. Haal syfers aan.

	2

2.2.7 Bereken die ekstra wins wat verdien sal word as 'n addisionele 500 rokke gemaak en verkoop word. Aanvaar dat alle koste onveranderd is.

BEWERKINGS	ANTWOORD

	3

TOTALE PUNTE
35

VRAAG 3

3.1

NR.	KONTANTBEGROTING VIR JULIE		GEPROJEKTEERDE INKOMSTESTAAT VIR JULIE	
	ONTVANGSTE	BETALINGS	INKOMSTE	UITGAWE
bv.		4 200		4 200
3.1.1				
3.1.2				
3.1.3				

8

3.2 ANOKHI (EDMS.) BPK.

3.2.1 KREDITEUREBETALINGSKEDULE

	KREDIET-AANKOPE	MEI 2021	JUNIE 2021	JULIE 2021
Maart 2021	164 500	16 450		
April 2021	170 800	85 400	17 080	
Mei 2021	171 500	65 170	85 750	
Junie 2021	178 500		67 830	
Julie 2021				
Betaling aan krediteure		167 020	170 660	

9

3.2.2 Bereken:

BEWERKINGS	ANTWOORD
(a) Huurinkomste in Julie 2021	
(b) Bedrag van die lening	
(c) Salarisse van verkoopsassistente	
(d) Direkteursgelde	

16

3.2.3	**Lewer kommentaar op die doeltreffendheid van die advertensies. Haal syfers aan.**	**3**
	Lewer kommentaar op die beheer van afleweringsuitgawes. Haal syfers aan.	**3**
3.2.4	**Noem TWEE voordele van hierdie besluit.**	**2**
	Behalwe vir die items in die Kontantbegroting (Inligting F) getoon, maak 'n lys van VIER ander items wat Kayla by die begroting moet insluit.	**4**

TOTALE PUNTE
45

VRAAG 4

4.1

4.1.1	
4.1.2	
4.1.3	
4.1.4	

4

4.2.1

Bereken: Waarde van die eindvoorraad	
BEWERKINGS	**ANTWOORD**

5

Bereken: Koste van verkope	
BEWERKINGS	**ANTWOORD**

5

4.2.2

Bereken die gemiddelde voorraadhoudingsperiode (in dae).	
BEWERKINGS	**ANTWOORD**

5

Verduidelik of Gwen met hierdie syfer tevrede behoort te wees, of nie. Noem TWEE punte. **LET WEL: Die gemiddelde voorraadhoudingsperiode op 28 Februarie 2020 was 52 dae.**

4

4.3 PROBLEEMOPLOSSING

	PROBLEEM VIR 2021 (met syfers)	RAAD
BAADJIES	PROBLEEM 1	
	PROBLEEM 2	
TRUIE	PROBLEEM 1	
	PROBLEEM 2	

12

TOTALE PUNTE
35

TOTAAL: 150

Kopiereg voorbehou

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN/
NASIONALE SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN

REKENINGKUNDE V2

NASIENRIGLYNE

2021

PUNTE: 150

NASIENBEGINSELS:

1. Strafpunte vir vreemde items is slegs van toepassing indien 'n kandidaat nie punte op 'n ander plek in die vraag vir daardie item verloor het nie (geen vreemde-item-strafpunte vir misplaaste items nie). Geen dubbelpenalisering toegepas nie.
2. Strafpunte vir plasing of swak aanbieding (bv. besonderhede) is slegs van toepassing indien die kandidaat punte vir die bedrae vir daardie item verdien het.
3. Volpunte vir korrekte antwoord. Indien die antwoord foutief is, merk die bewerkings wat voorsien is.
4. Indien 'n vooraansuiweringsyfer as 'n finale syfer getoon word, ken die bewerkingspunt toe vir daardie syfer (nie die metodepunt vir die antwoord nie). Let wel: As syfers aangedui in memo vir komponente of bewerkings, dra hierdie nie die metode punt van die finale antwoord ook nie.
5. Tensy anders getoon, moet die positiewe of negatiewe effek van enige syfer in ag geneem word om die punt toe te ken. Indien geen + of – teken of hakie voorsien is nie, aanvaar dat die syfer positief is.
6. Waar aangedui word, ken deelpunte toe om die kwaliteit van antwoorde van kandidate te differensieer.
7. Hierdie memorandum is nie vir verspreiding in die publiek nie' omdat sekere items dalk verkeerd gehanteer is. Aanpassings is gemaak a.g.v. sekere vrae
8. Waar strafpunte toegepas word, kan die punte vir daardie afdeling van die vraag nie as 'n negatiewe syfer getoon word nie. Waar metodepunte toegeken word vir bewerking, moet die nasiener die redelikheid van die bewerking ondersoek voor die punt toegeken word.
9. Waar metodepunte toegeken word vir bewerking, moet die nasiener die redelikheid van die bewerking ondersoek voor die punt toegeken word.
10. 'Bewerking' beteken kontroleer bewerking. 'Een deel korrek' beteken bewerking en een deel korrek. Let wel: kontroleer bewerking moet +, -, x, ÷, wees of per memo.
11. In bewerkings, moet nie punte toeken nie vir bewerking as teller en noemer omgeruil is – hierdie is ook van toepassing op verhoudings.
12. Met die toekenning van metodepunte, maak seker dat kandidate nie volpunte kry vir enige vir enige item wat foutief is nie, ten minste gedeeltelik. Dui aan met 'n ☒.
13. Wees bedag daarop dat party kandidate geldige alternatiewe buite die memorandum verskaf. Neem kennis dat een kommentaar meer as een aspek kan aanspreek
14. Kodes: f = vreemde item; p = plasing/aanbieding.

Hierdie nasienriglyne bestaan uit 9 bladsye.

VRAAG 1

1.1 BELASTING OP TOEGEVOEGDE WAARDE (BTW)

1.1.1 Verduidelik hoekom die regering BTW in Suid-Afrika geïmplementeer het. Noem EEN punt.

Enige EEN geldige verduideliking ✓✓ deelpunte vir onvolledige/onduidelike/gedeeltelike antwoorde.

- Addisionele bron van inkomste vir die regering/ gereelde basis
- Om infrastruktuur te befonds/voorsiening van openbare goedere en dienste.
- Om basiese/noodsaaklike dienste aan gemeenskappe te verskaf
- Om publieke skuld te finansier/ groot staatsondernemings te onderhou
- Dit is 'n indirekte belasting wat deur almal betaal word – vinnig en maklik om ekstra fondse te genereer

2

Verduidelik waarom sommige produkte nulkoersprodukte is. Noem EEN punt.

Enige geldige verduideliking ✓✓ deelpunte vir onvolledige/ onduidelike/ gedeeltelike antwoorde

- Om basies benodighede bekostigbaar te maak vir die agtergeblewe/ armer gemeenskappe/ help hulle om beter te lewe (verskaf kos)/ dit is goedkoper (met die BTW bedrag)
- Nulkoers items word as noodsaaklike items beskou-deur almal verbruik; moet vir almal toeganklik wees

2

1.1.2 Bereken die bedrag betaalbaar aan SAID met betrekking tot BTW vir die twee maande geëindig 30 April 2021.

een deel korrek

✓ ✓✓ ✓✓ ✓ ✓✓ ✓ ✓ ☑

9 450 + 61 800 – 34 500 – 1 890 – 2 520 + 1 140 + 1 380 = 34 860

OF

– 9 450 – 61 800 + 34 500 + 1 890 + 2 520 – 1 140 – 1 380 = – 34 860

Ignoreer teken op finale antwoord

OF

UitsetBTW: 61 800 + 1 140 + 1 380 — 9 450 = 64 320 = 73 770

Inset BTW: 34 500 + 1 890 + 2 520 = 38 910 Verskil: 34 860

OF

BTW-Kontrole*

34 500	9 450
1 890	61 800
2 520	1 140
34 860	1 380
73 770	73 770

Sien slegs EEN opsie na
Kies die opsie wat die kandidaat bevoordeel

* Bedrae mag aan die teenoorgestelde kant wees(spieelbeeld)
* Onderstreepte bedrae mag in hakies aan die teenoorgestelde kant wees

11

1.2.1 KREDITEUREVERSOENING

Vreemde inskrywings – 1 per reel maks-3 as punt verdien op daardie reel
As geen teken, +tief. Aanvaar hakies vir negatiewe bedrae, nie Dt of Kt nie
sien korrekte antwoorde na in elke kolom, selfs as dit nie op die korrekte reel is nie

	Krediteuregrootboek-rekening van PN Verskaffers in die boeke van Khaya Winkels	Rekeningstaat van PN Verskaffers
Saldo	**101 000**	**85 380**
(i)	(10 800 – 18 800) – 8 000 ✓✓ Moet beide wees vir twee punte	
(ii)		– 600 een punt – 600 een punt – 1 200 ✓✓
(iii)	+ 1 140 ✓	
(iv)	– 6 100 ✓	
(v)		(11 800 – 12 980) – 1 180 ✓✓ Moet beide wees vir twee punte
(vi)		– 2 660 ✓✓
(vii)		+ 7 700 ✓
	88 040 ☑*	88 040

12

*Inspekteer /beide totale een deel korrek moet openingsaldo insluit
Kontroleer vir redelikheid van finale antwoord / een korrekte totaal gebruik

1.2.2 Noem TWEE voordele van die gebruik van elektroniese fondsoordragte (EFO's) vir betalings aan krediteure.

Enige TWEE punte ✓ ✓ aanvaar kort, onvolledige stellings, een woord antwoorde as boodskap duidelik is

Vinnig (geen toue)	goedkoper (laer tariewe)	verminder diefstal
Gerieflik	kan buite besigheidsure bedryf	
Maklik om te gebruik	in die gerief van die besigheid of huis	
Veilig (sekuriteitsrisiko)	onmiddellike terugvoer (kennisgewing/ bewys van betaling	

2

Die interne ouditeur voel dat hierdie insident van bedrog nooit in hierdie onderneming moes plaasgevind het nie. Verduidelik hoekom hy so voel.

EEN geldige punt ✓✓ deelpunte vir onvolledige/onduidelike/ gedeeltelike antwoorde

- Die rekenmeester word gewoonlik as 'n senior werknemer in die onderneming beskou wat op 'n verantwoordelike, professionele en geloofwaardige wyse moet optree/ onafhanklik werk
- Dit was 'n doelbewuste aksie om bedrog te pleeg/nepotisme en dit word nie van 'n 'n werknemer van sy professionele aard verwag word nie (lojaliteit/ eties).
- Die bestuur behoort bedag te wees op moontlike bedrog van die aard en moet interne kontrole maatreëls in plek hê om dit te verhoed./sy bevoegdheid kan bevraagteken word/ kan van bedrog of nalatigheid aangekla word
- Voorkomende maatreëls moes in plek gewees het om te verseker dat werknemers nie in versoeking kom/gevolge vir oortreders in kontrakte

2

Verduidelik hoe dit verhoed kon gewees het. Noem TWEE punte.

Enige TWEE punte ✓✓ ✓✓ deelpunte vir onvolledige/onduidelike/ gedeeltelike antwoorde

- Kon twee mense aangestel het om elke EFO betaling goed te keur/ verdeling van pligte sodat die een as 'n kontrole op die ander dien
- Keur verskaffers behoorlik om te verseker dat hulle betroubare en geldige ondernemings is/ maak seker dat hulle werklik bestaan
- Doen karakter kontroles op nuut aangestelde werknemers en kontroleer verwysings van etiese gedrag van hulle vorige werkgewers
- Kennisgewings van bank (sms)/ OTP aan eienaar of 'n toesighouer vir alle banktransaksies
- Gereelde/ewekansige toesighouding of kontrole van van rekeningkundige. rekords/ joernale/dokumente

4

TOTALE PUNTE	**35**

VRAAG 2

2.1

2.1.1	E ✓ Verkoop- en verspreiding
2.1.2	A ✓ Fabrieksbokoste
2.1.3	B ✓ Administrasie

Slegs EEN korekte antwoord; aanvaar koste kategorie of herkenbare affkortings

3

2.2 MEISIES-UITRUSTERS

2.2.1 FABRIEKSBOKOSTE-NOTA

Fabriekshuur 122 400 x 320/1280	30 600 ✓✓
Water en elektrisiteit 81 600 x 15%	12 240 ✓✓
Versekering 20 720 x 12/14 x 1/3 17 760	5 920 ✓☑*
Indirekte arbeid /lone aan skoonmakers 155 760 ✓ x 90/590 ✓ **OF** 26 400 x 90% OF -2 640 een punt een punt	23 760 ☑*
Salaris van kleremaak-toesighouer	**76 960**
Waardevermindering op masjinerie	**30 300**
Diverse fabrieksuitgawes	**10 670**
TOTAAL	190 450 ☑*

*bewerking een deel korrek
-1 vreemde item (bv aflweringskoste)

10

2.2.2

Bereken die totale koste van produksie van skoolrokke vervaardig.

BEWERKINGS	ANTWOORD
✓ ✓ ☑ sien 2.2.1 475 600 + 535 450 + 190 450	1 201 500 ☑ een deel korrek

4

2.2.3

Minnie is bekommerd oor die vermorsing van materiaal in die kleremaakafdeling. Bereken die koste van hierdie vermorsing aan die besigheid.

BEWERKINGS	ANTWOORD
520 drie punte (29 000✓ – 28 480✓✓) x R16,40 ✓ **OF** 29 000 x 16,40 17 800 x 1,6m x 16,40 475 600 – 467 072 twee punte twee punte 520 drie punte (18 125 – 17 800) twee punte (325 x 1,6m) x R16,40 twee punte een punt een punt	R8 528 ☑ een deel korrek

5

2.2.4 Die interne ouditeur het sy bekommernis oor die direkte arbeidskoste van die skoolrokke uitgespreek

Verduidelik die probleem wat die ouditeur bekommer. Haal syfers aan.

Verduideliking ✓✓ syfers (wat 'n vergelyking toon)✓✓

(5 x 8 x46)

- Normale ure gewerk is minder as verwag met 590 (1 840 – 1 250)/32%
- Oortyd ure is hoog; 36,5 % van totale produksie tyd gewerk; (720/ 1970)
- Oortyd betaling is R9 200 meer as gewone tyd; (259 200 – 250 000)

3

Verskaf TWEE moontlike oorsake van hierdie probleem.

Enige TWEE redes ✓ ✓ aanvaar kort, onvolledige stellings as boodskap duidelik is

- Onderbrekings as gevolg van beurtkrag/grendeltyd/ (Covid – 19 verwant)/ stakings
- Wisselende tydperke van hoë en lae aanvraag (opening van skole/elke kwartaal)
- Swak toesighouding gedurende normale tyd/ doelbewustevermorsing van tyd
- Goedkeuring van oortyd/uitbuiting van oortyd (a.g.v. hoër oortyd tarief)

2

2.2.5 Verskaf 'n berekening om te bewys dat die gelykbreekpunt vir die huidige finansiële jaar 17 000 eenhede is.

BEWERKINGS	ANTWOORD
Sien teller en noemer as sulks na 229 500 ✓ 75,00✓ – 61,50✓ 13,50 twee punte	17 000 eenhede Getal gegee

3

2.2.6 Lewer kommentaar op die vlak van produksie bereik en die gelykbreekpunt hierbo bereken. Haal syfers aan.

Kommentaar (Moet produksie met GBP vergelyk) ✓ syfers✓

- Die onderneming het 800 eenhede meer as GBP geproduseer (17 800 – 17 000)/ die onderneming maak 'n wins op 800 eenhede
- Lae winsgewendheid (op slegs 800 eenhede) as vermorsing van materiaal en die tyd verlore tydens produksie in ag geneem word.

2

2.2.7 Bereken die ekstra wins wat verdien sal word as 'n addisionele 500 rokke gemaak en verkoop word. Aanvaar dat alle koste onveranderd is.

BEWERKINGS	ANTWOORD
500✓ x R13,50 ✓ (75,00 – 61,50) one mark 17 500 x 13,50 **OF** 236 250 – 229 500 (18 300 x 13,50) (17 800 x 13,50) **OF** 247 050 – 240 300 (500 x 75) 500 x 61 50) OF 37 500 -30750 een punt een punt op elke reel	R6 750 ✓

3

TOTALE PUNTE	**35**

VRAAG 3

3.1

NR.	KONTANTBEGROTING		GEPROJEKTEERDE INKOMSTESTAAT	
	ONTVANGSTE	BETALINGS	INKOMSTE	UITGAWE
bv.		**4 200**		**4 200**
3.1.1		6 000 ✓	* 2 000 nie F	*6 000 4 000 ✓
3.1.2	300 ✓	45 000 ✓	300 ☑* sien ontvangste	
3.1.3	23 200 ✓		23 200 ✓ #aanvaar netto bedrag R7 200 twee punte	16 000 ✓

-1 per reel vir vreemde inskrywings as punte verdien op daardie reel , of oortollige inskrywings meeer as maks bedrag per reel

8

3.2 ANOKHI (EDMS.) BPK.

3.2.1 KREDITEUREBETALINGSSKEDULE

	KREDIET-AANKOPE	MEI 2021	JUNIE 2021	JULIE 2021
Maart 2021	**164 500**	**16 450**		
April 2021	**170 800**	**85 400**	**17 080**	
Mei 2021	**171 500**	**65 170**	**85 750**	17 150 ✓✓
Junie 2021	**178 500**		**67 830**	89 250 ✓✓
Julie 2021	182 000 ✓✓		*as x 40% x 95% vier punte as antwoord korrek is	69 160 ☑☑
Betaling aan krediteure		**167 020**	**170 660**	175 560 ☑ *een deel korrek

9

Ignoreer vreemde inskrywings, penaliseer op finale antwoord
sien korrekte bedrae in Julie kolom na, al is nie op relevante reel nie

3.2.2 Bereken:

BEWERKINGS	ANTWOORD
(a) Huurinkomste in Julie 2021 15 500 x 109% OF 15 500 + 1 395	2 16 895 ✓✓
(b) Bedrag van die lening 37 800 twee punte 3 150 ✓ x 12 ✓ / 13,5/100✓ of 13,5% Lening bedrag x 13,5% x 1/12 = 3 150 (3 150 x 12) / 0,135 **OF** (3 150 x 12 x 100) / 13,5	4 280 000 ☑ een deel korrek sien teller en noemer as sulks na
(c) Salarisse van verkoopsassistente 41 000 ✓ + 18 450 ✓✓ (41 000 x 3/5 x 0,75 / twee punte; (8 200 x 3) x 75% twee punte) + 4 100 ✓✓ (8 200 x 50% twee punte) **OF** 43 050 (24 600 x 175%; twee punt) + 16 400 (8 200 x 2; een punt) + 4 100 (8 200 x 50%; twee punte)	6 63 550 ☑ een deel korrek
(d) Direkteursgelde 60 000✓ (720 000/12) + 36 000 ✓✓ ((38 880 x 100/108) twee punte)	4 96 000 ☑ een deel korrek

16

3.2.3 Lewer kommentaar op die doeltreffendheid van die advertensies. Haal syfers aan.

Lewer kommentaar op kontrole (werklik vs begroot, mag geïmpliseeer wees in antwoord)✓ effek op verkope✓ syfers✓

Alhoewel dieselfde bedrag (Nil verandering/R0/R35 280) as begroot gebruik is, was die werklike verkope 20% minder as begroot of met R176 200 of R882 000 – R705 600), advertensies was dus nie effektief nie

3

Lewer kommentaar op die beheer van afleweringsuitgawes. Haal syfers aan.

Lewer kommentaar op kontrole (werklik vs begroot;; mag geïmpliseer wees in antwoord✓ effek op verkope✓ syfers✓

- Afleweringsuitgawes is laer as begroot met (R6 130 of R57 330 - R51 200) of met 10,7% terwyl die verkope 20% minder as verwag was of met R176 400 of R882 000 – R705 600; afleweringskoste was dus nie goed gekontrolleer nie
- Begroot vir 6,5% van verkope – werklik was 7,3% van verkope (0,8% verskil) afleweringskoste was dus nie goed gekontrolleer nie

3

3.2.4 Noem TWEE voordele van hierdie besluit.

TWEE geldige punte ✓ ✓ aanvaar kort, onvolledige stellings as boodskap duidelik is

- Die onderneming sal 'n bate besit (verhoog die waarde van die bates)
- Aflewerings kan volgens die gerief van die onderneming gemaak word/ onder die beheer van die onderneming
- Moontlike besparings/ meer ekonomies (bespaar op die winsopslag wat op verskaffer van toepassing is) /sny middelman uit
- Kan gebruik word om 'n inkomste te genereer deur die voertuig uit te huur

2

Behalwe vir die items in die Kontantbegroting (Inligting F) getoon, maak 'n lys van VIER ander items wat Kayla by die begroting moet insluit.

Enige VIER items ✓ ✓ ✓ ✓ wees bedag op ander aanvaarde alternatiewe antwoorde wat op voertuie betrekking het

Moontlike antwoorde: Moet nie nie-kontant item aanvaar nie bv Waardevermindering

Versekering	Herstelwerk	aflewerings- inkomste
Brandstof en olie	Afbetalingspaaiement en rente	
Addisionele drywer	Voertuig lisensie	
Tolgeld	Sekuriteit vir voertuig (motorhuis)	
Onderhoud	Akkommodasie vir drywer (werk laat)	

4

TOTALE PUNTE	**45**

VRAAG 4

Aanvaar herkenbare afkortings/slegs een korrekte antwoord

4.1

4.1.1	Eerste- in- eerste -uit (EIEU) ✓
4.1.2	Periodiek ✓
4.1.3	Geweegde gemiddeld (GG)✓
4.1.4	Deurlopend ✓

4

4.2.1

Bereken: Waarde van die eindvoorraad	
BEWERKINGS	**ANTWOORD**
3 700/20 =185 320 -20 380 – 300 of eenhede in eerste deel (300 ✓ x 185 ✓) + (80 ☑ x 173 ✓) 55 500 twee punte 13 840 twee punte (59 200 - 3 700) twee punte (300 x 170) (80 x 1 (300 x 15) (80 x 13) **OR** 51 000 + 12 800 + 4 500 + 1 040 een punt elk	69 340☑ een deel korrek

5

Bereken: Koste van verkope	
BEWERKINGS	**ANTWOORD**
336 870 drie punte (83 500 + 129 750 + 59 200) een punt (68 120 + 272 450 – 3 700) – 69 340 ✓ ✓ ✓ ☑ sien EV hierbo (670 x 173) **OR** 68 120 + 83 500 + 115 910 een punt een punt twee punte	267 530☑ een deel korrek

5

4.2.2

Bereken die gemiddelde voorraadhoudingsperiode (in dae).		
BEWERKINGSS		**ANTWOORD**
68 730 drie punte sien EV hierbo ½ ✓ (68 120 ✓ + 69 340 ☑) x 365 267 530 ☑ sien KvV hierbo	**OF eenhede gebruik** ½ (420 +380) 400 x 365 1 590 Ken punte daarvolgens toe	93,8 dae☑ een deel korrek as x 365 OF 91,8 dae

5

Verduidelik of Gwen met hierdie syfer tevrede behoort te wees, of nie. Noem TWEE punte.
LET WEL: Die gemiddelde voorraadhoudingsperiode op 28 Februarie 2020 was 52 dae.

Enige TWEE punte ✓✓ ✓✓   Deelpunte vir onduidelike/onvolledige /gedeeltelike antwoorde
Syfers nie nodig by vraag nie, sien volgens kandidaat se bg berekeninge na

"NIE – TEVREDE' OPSIE

- Die voorraadhoudingsperiode het verhoog (van 52 dae tot 93,8 dae sien hierbo) / Voorraad beweeg nie so vinnig soos verwag nie.
- Moontlikheid van sakke wat uit die mode gaan/verouder/oortollig
- Beset stoorplek/ ledige voorraad is 'n risiko vir diefstal
- Te veel bedryfskapitaal/kontant wat in voorraad vasgevang/ sy sal pryse moet verlaag om voorraad te verminder

"TEVREDE" OPSIE"

- Sakke is duursaam en kan in toekoms verkoop word/ moontlik gebruik maak van grootmaat kortings/ verhoog winsgewendheid in die toekoms (inflasie)
- Toestand van ekonomie(luukse goedere val in vraag is te wagte

4

4.3 PROBLEEMOPLOSSING

Sien relevante probleem of syfer na indien in verkeerde kolom/ ken punte toe vir raad , selfs al is probleem onduidelik/ foutief # wees bedag op addissionele korrekte opsies/syfers

	PROBLEEM 2021 (met syfers) TWEE geldige problem ✓ ✓ met syfers ✓ ✓	**RAAD** Per probleem geidentifiseer✓ ✓ Sien raad onafhanklik na Verskillende probleme verwag
BAADJIES	• Te veel voorraad voor-hande (615 eenhede)/ toegeneem met 208 een hede (van 407 tot 615) • Verlaging in voorraad-omsetsnelheid 1,9 to 0.9/ hoë voorraad saldo's as gevolg van voorrraad wat nie beweeg/ hoër winsopslag% dra ook hiertoe by • Prys te hoog (wins-opslag% verhoog van 50% tot 75% 'n 25 % verhoging/ prysverhoging van R90 per eenheid R630 – R540) • Koop dieselfde hoeveelheid eenhede (800) ten spyte van die oortollige voorraad ; dra by tot ophoping van voorraad • Items vermis of gesteel 42 eenhede of (407 +800 – 550 - 615)	• Verhoog advertensies • Oorweeg kortings • Verminder winsopslag% • Bestel volgens verkope/ bestellings ontvang • Verminder winsopslag om verkope te verhoog • Hou uitverkopings • Gereelde voorraadopname om beskikbare voorraad te bepaal; • Vervang voorraad soos eenhede verkoop word (basis voorraad) • Sekuriteitsetikette op produkte • Fisiese inspeksie van voorraad/ tel van voorraad • Installeer kameras • Verkoop aanlyn (as klante die probleem is)
TRUIE	TWEE geldige problem ✓ ✓ met syfers ✓ ✓	Per probleem geïdentifiseer ✓ ✓
	• Afname in eenhede verkoop 290 (2 260 - 1 970) OF 302 (2 182 –1 880) **OF** Verkope syfer val van 436 400 – 399 500/ met 36 900/ 8,5%/OF met 86 900 (436 400 -349 000 as vermiste geld nie op raakgesien is nie • Kontant vermis /gesteel R50 00/ (399 500 – 349 500) OF 69 125 (as terugsendings nie ingesluit is) • Hoë terugsendings deur klante van 78/ 3,5% van verkope tot 90/ 4,6% van verkope)	• Verhoog advertensies • Hou verkoopprys dieselfde om verkope te verhoog • Verdeling van pligte • Moedig die gebruik EFO aan • Versoek sms vir deposito's • Versoen deposito's met items verkoop/ verkope se depositos • Aanlyn verkope/verkope op krediet – minder kontanthantering • Daaglikse deponering/roetine • Stel strenger terugsendingsbeleid • Verbeter kwaliteit van produk om terugsendings te verminder/ moet nie minderwaardige (goedkoper) produkte koop nie • Verander style van truie/ in mode • Lei personeel op om beste raad aan klante kan gee

12

TOTALE PUNTE	**35**

TOTAAL: 150